

az új vigadó és színház, melynek díszletei a Nemzeti Színház és Opera díszlet-tárából adomány útján jutottak a városnak. Az épület célszerű berendezésénél fogva ritkítja párját a hasonló nagyságú városokban. 1000 ember befogadására alkalmas s úgy van berendezve, hogy benne bármely műfaj előadható. A színház megépítése körül Arányi Dezső szerzett érdemeket.

Bártfay Róza, novella-író, sz. 1853-ban, *Miskolcon*. Színműve: *Az utolsó szerep*, szmű 2 felv. Bem. 1895. jan. 9-én, *Esztergomban*, *Aranyossy Gyula* társulatánál.

Bartha Elek, színész, színpályára lépett 1838. nov. 16-án. Mint énekes-komikus 25 évig működött *Kolozsvárott*. Neje sz. 1816-ban, megh. 1891. nov. havában, *Kolozsvárott*. 1837-ben a Nemzeti Színház tagja volt és fiatalabb korában a kedveltebb színésznők közé tartozott.

Bartha Etel, táncosnő, sz. 1907. jan. 29-én, *Budapesten*. Színpályára lépett 1926-ban.

Bartha Gyula, színész, sz. 1896. máj. 26-án, *Ujpesten*. Színpályára lépett 1889. ápr. 17-én.

Bartha Gyula, színész, sz. 1896. máj. 27-én, *Szászsebesen*. Színpályára lépett 1921. nov. 4-én.

Bartha István, színész (cs. n. Jakus), sz. 1869. jan. 14-én, *Pomázon* (Pestm.). Atyja: Jakus János, rézöntő, anyja: Tokody Eszter. Reáliskolát látogatott, majd 21 éves korában kórista lett a Népszínházban. Igazgatói: Aradi Gerő, Krecsányi Ignác, Komjáthy János, akinél helyettes igazgató is volt. 1913-ban a Király Színház tagja, majd 1915-ig a Népopera főtitkára, 1917. szeptember havától Patek Béla pápai színházának h. igazgatója. Számos vidéki lapban jelent meg elbeszélése, dramaturgiai tárcája, cikke. Főbb szerepei: Lear király, III. Richard király, Shylock, Menenius Agrippa, Julius Caesar, Cassius, Lucifer, Mefisztó, Brankovics György, Petur bán, Zsiga cigány, Feledi Gáspár, Gonosz Pista, Szilvay professzor,

Lord Dorincourt, Burleigh lord, Balta János, öreg Aurifaber, Frépeau (Ostrom), Dobó István, stb. Neje: *Fábián* Linka, énekesnő, sz. 1874-ben, *Cséfán* (Békésm.). Színpályára lépett 1895. ápr. havában, Komjáthy Jánosnál. 1925. ápr. 1-én nyugalomba vonult.

Bartha János, a Nemzeti Színház első korszakának egyik legkiválóbb színésze, sz. 1798-ban, Egerben, megh. 1852. aug. 21-én, Pesten. Gazdagon megáldotta őt a természet: hatalmas alak, büszke homlok, mély hang (melyet a harang szavához hasonlítottak), erőteljes, tiszta, ovális magyar arc, barna haj, fekete, beszédes szemek és arcán, egész alakján méltóságos, büszke szellem. Komoly testhordozásával a hősök alakítására valóban hívatott művész volt. Atyja — bár nem volt cigány — jól hegedült és beállott primásnak egy muzsikus-bandába. Mint ilyen, gyakran játszott a színtársulat zenekarában s a kis Bartha is elkísérte esténként az apját; a hegedűt ő cipelte és így szívesen megtúrték a terem valamely zugában. Mély áhitattal hallgatta itt a színészek szavát, lelkében csodás világ ébredezett a hallottak és látottak nyomán és csakhamar őt is magával ragadja valami homályos sejtelen és tengernyi küzdelem árán színésznek csap fel. Atyja iskoláztatta még egy darabig, de az első éveken túl nem birta költséggel, tehát mesterségre adta. Így tanulja meg a szabóságot. De a színészkedés vágya tovább is ott ég lelkében és csak a kedvező alkalmat várja, hogy ő is a színpad szolgálatába lépjen. Hogy célját hamarabb érje el, Egerben beáll színházi szabónak. Később Békésgyulára kerül, ahol 1820. márc. 18-án Abday Sándor színigazgató fellépteti őt »Kemény Simon«-ban. Az öreg Kemény szerepét kapta először és azt oly jól játszotta, hogy még tapsot is kapott érte. Miután a városban mindenki tudta, hogy szabólegény volt előzőleg, igazgatója Magyarinak keresztelte el a színlapon és ezen a néven szerepel hosszú ideig. (Családi neve: *Finnlandi* János.) Játszott azután Nagyváradon, ahol 40 forint fixumot kapott. 1824-ben Pozsonyban játszik az országgyűlés ideje alatt, Horváth József és Komlóssy Ferenc igazgatók társulatánál, azután Székesfehérvá-